

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
6/2025	Teknisk utvalg	22.01.2025
7/2025	Kommunestyret	20.02.2025

Saksbehandler: Eline Helen Hansen
Hjemmel: FOR-2022-11-07-1929 Forskrift om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret
FOR-2017-06-21-854 Forskrift om konsekvensutredning
LOV-2008-06-27-71 Plan- og bygningsloven
LOV-2009-06-19-100 Naturmangfoldloven

Nova Sea Havbruk AS - søknad om arealendring ved lokalitet Renga S i Rødøy kommune

Kommunedirektørens innstilling:

Rødøy kommune har ingen innsigelser på en areal-økning av akvakulturlokalitet Renga S, men mener det må gjennomføres en grundig konsekvensutredelse som i større grad tar hensyn til områdets stedeagne laksearter som inkluderer summen av belastningen av både nåværende og kommende akvakulturlokaliteter, samt fra den invasive arten pukkellaks.

Sammendrag

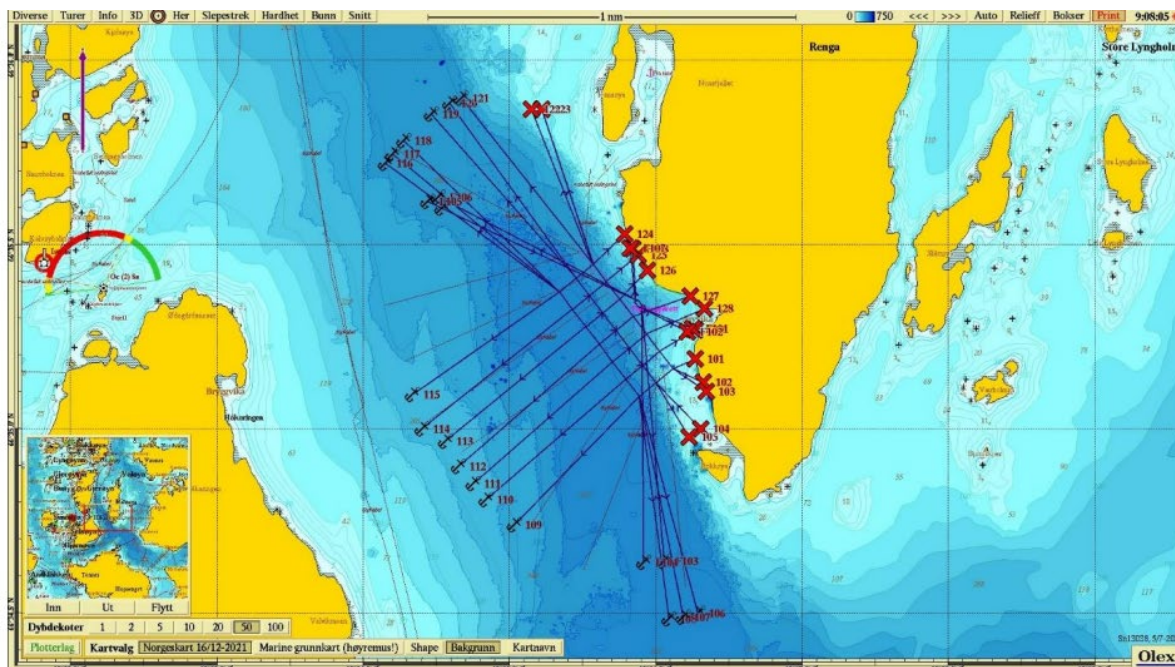
Nova Sea AS søker om endring av areal til ramme av en allerede etablert lokalitet Renga S (22796). Anlegget skal refortøyas, som medfører endringer i anleggets bredde- og lengderetning, samt flåtens plassering. Endringen medfører en utvidelse av anlegget på 80 meter mot sør-vest (SV), 30 meter mot sør (S) og 114 meter mot nord (N), samt at flåten flyttes 40 meter mot N. Nordland fylkeskommune ber om en uttalelse fra kommunen om egne arealplaner for området, samt offentlig ettersyn av søknaden.

Saksopplysninger

Nordland Fylkeskommune samordner behandlingen av søknaden mellom kommunen og andre offentlige sektorer, er tildelingsmyndighet og fattet endelig vedtak i saken. Fylkeskommunens foreløpige vurdering er at søknaden er tilstrekkelig planavklart til å tas opp til vurdering og ber derfor kommunen komme med en tydelig uttalelse om søknaden er i strid med egen arealplan, i tillegg til at søknaden legges ut til offentlig ettersyn i minst fire uker (Laksetildelingsforskriften, § 8-3 d. 1, 2022).

Bakgrunn for Nova Sea Havbruk AS søknad om arealendring på lokalitet Renga S (lok.nr. 22796) i Rødøy kommune er i sammenheng med at anlegget trenger å bli refortøyd i 2025 i forbindelse med at fortøyningens levetid på 10 år er utløpt, da i henhold til leverandørens Brukerhåndbok. Det søkes ikke om biomasseutvidelse. Nova Sea Havbruk AS søker om en endring av areal til ramme og en mindre justering av flåteplassering (*figur 1*). I forbindelse med refortøyning, ønsker de å gå fra 120 meters ringer til 160 meters ringer. Derfor må en utvide rammen fra dagens burstørrelse på 70 x 70 meter til 110 x 110 meter. Dette innebærer at en søker om å få det utvidet ca. 80 meter på bredde

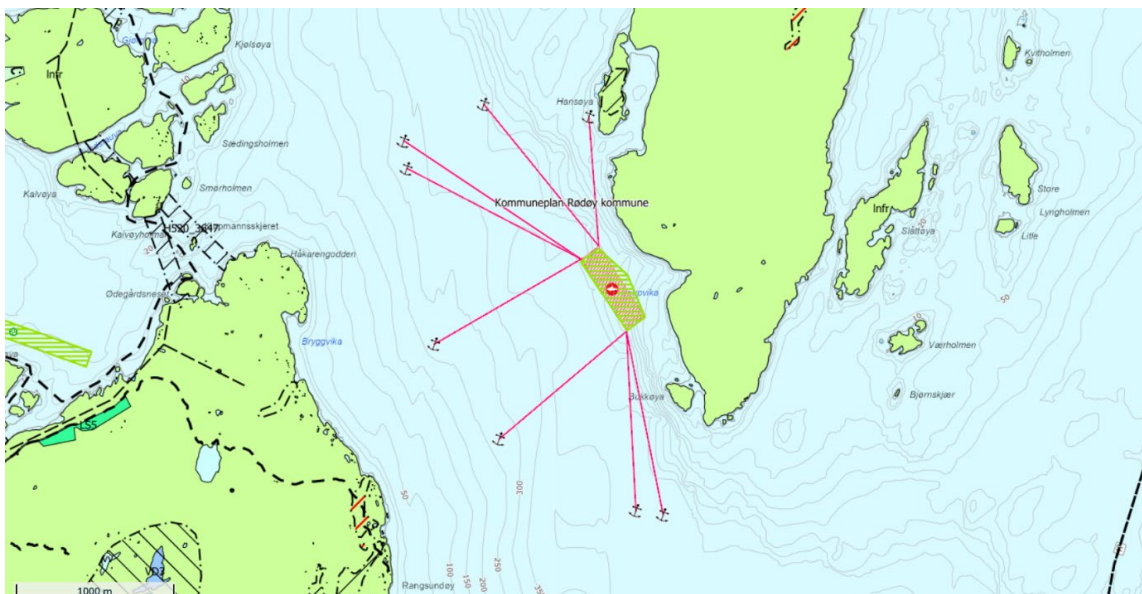
mot SV, 30 meter mot S og 114 meter mot N. I og med en endring i anleggskonfigurasjoenen fra 14 bur (70 x 70) til 12 (110 x 110) bur må en også flytte flåten i lengderetningen med ca. 40 meter. (mot N). Anlegget kommer inn under NS9415-2021, dette tilsier at en må utvide rammestørrelse til 110 x 110 for å unngå notkontakt med fortøyninger, da med tanke på rømmingsfare. Dette vil også medføre 3 nye ende fortøyninger mot S og to nye mot N. Overgangen til 160 meter merder vil gi større posevolum, noe som medfører lavere fisketetthet i hver merd, og bedre vanngjennomstrømming. Dette gir også godt tilpasset distribusjon for fiskefôr i merdene. Det vil benyttes miljø og tidsriktig teknologi som gir god fiskevelferd og bærekraftig produksjon.

Figur 1 Omsøkt plassering av lokalitet Renga S i Rødøy kommune, Nordland Fylke. Søknaden inneholdt ikke en detaljert beskrivelse av denne figuren, men mest sannsynlig viser rektangelet med firkanter anleggets ytterpunkter i overflaten, mørkeblå streker flåtens forankring som ender med anker i dypet. Lys lilla figur viser mest sannsynlig flåtens planlagte plassering.

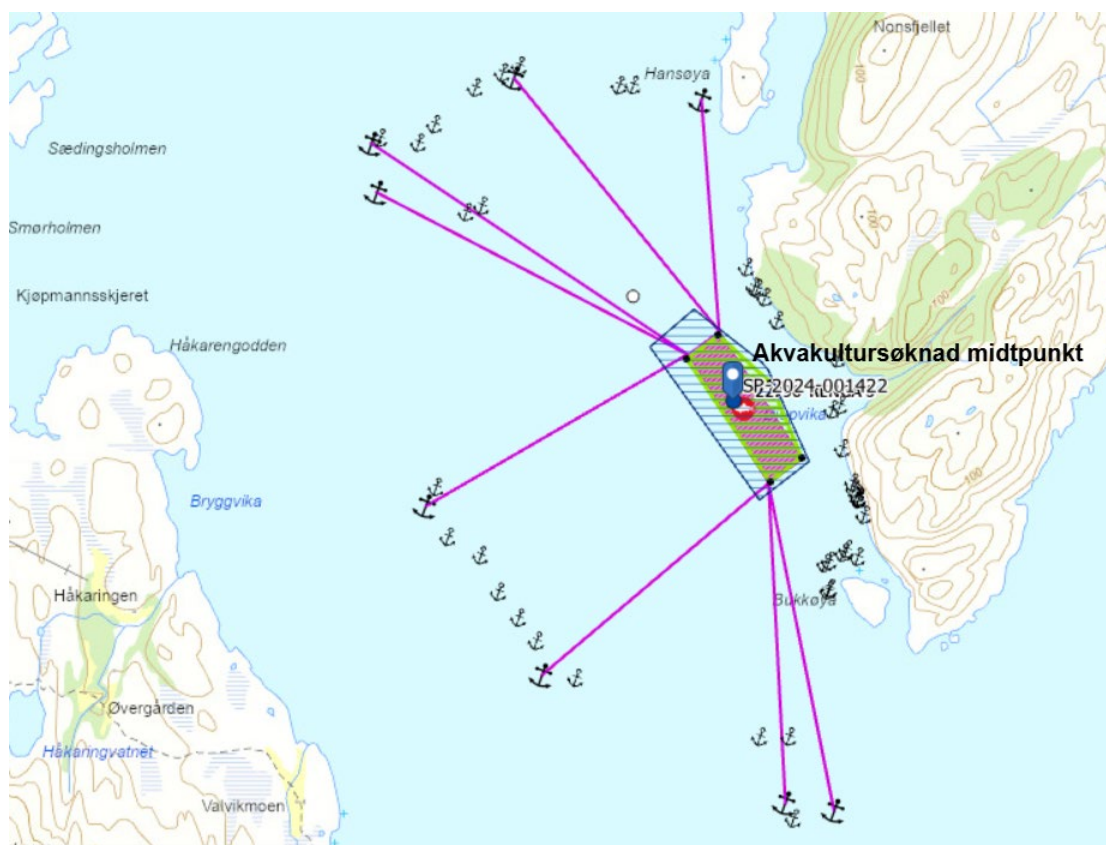
Kommunens arealplan og kystsoneplan

Rødøy kommunes egen arealplan for området viser at nærliggende områder på land er regulert som LNFR, i henhold til gjeldende kystsoneplan er området i havet er regulert som et flerbruksområde (figur 2).

Figur 2 Nåværende plassering av lokalitet Renga S på kartlag som viser kommuneplan for Rødøy kommune. Anleggets senter er markert med hvit fisk på rød ring, stiplede grønne linjer markerer anleggets ytterpunkter i overflaten, anleggets fortøyninger er markert med røde streker med sorte anker i endene. Nærområdene på øya Renga er regulert som LNFR. Hentet fra: Kystinfo (Kystverket, 2024).

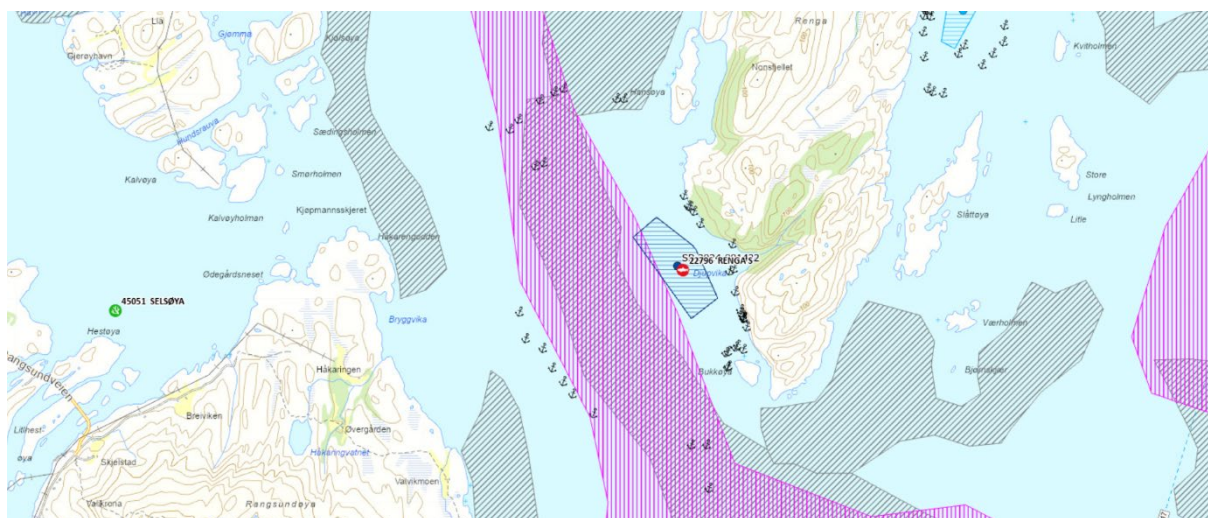
Ved å sammenligne nåværende lokalitet og ønsket endring av areal med tilføring av fortøyninger (figur 3) kommer det ikke godt nok frem i søknaden at det innebærer betydelig flere forankringssteder under re-forankringen enn for nåværende lokalitet. Det er mulig nåværende lokalitet allerede innehar flere nåværende forankringssteder enn hva som fremgår i offentlige kartlag fra Kystinfo (Kystverket, 2024) og for Akvakultur (Fiskeridirektoratet, 2024).

Figur 3 Sammenligning av nåværende lokalitet Renga S mot omsøkte endringer av arealer og forankring. Skravert område i grønt er anleggets nåværende areal, hvor omsøkt areal er skravert i blått. Nåværende forankring og forankringspunkter er rosa linjer med større anker. Små anker illustrerer planlagt re-forankring.

Innspill fra Rødøy Fiskarlag:

Representant for Rødøy Fiskarlag påpeker at et slik anlegg legger beslag på store områder. I dette tilfellet da lokaliteten allerede er etablert har de ingen innsigelser på en økning og endring av arealet, da lokale fiskere i området fisker med redskaper i øvre del av vannmassene og ikke kommer i konflikt med omsøk forankring eller fortøyninger på anlegget (Figur 4).

Figur 4 Omsøkt plassering av lokalitet Renga S i Rødøy kommune i forhold til lokale fiskeplasser. Anleggets nåværende senter er hvit fisk på rød bakgrunn, med forankringspunkter markert med anker. Lokale fiskeplasser er markert med rosa skravert område for aktive redskap og grå skravert område for passive redskaper.

Høring/innkommende merknader

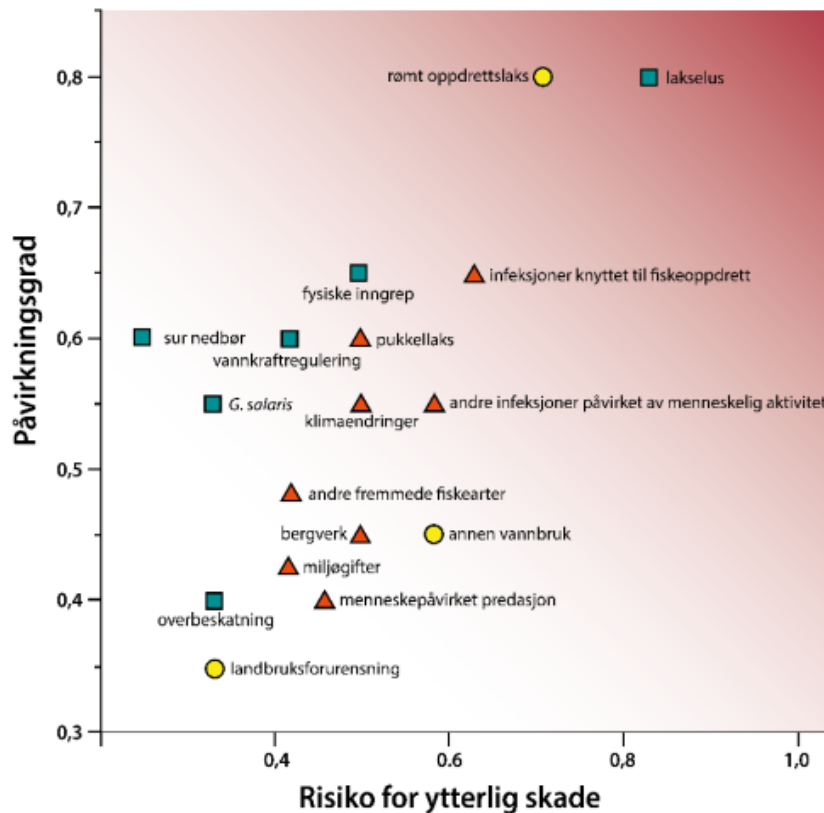
Søknaden har vært lagt ut på offentlig høring i fire uker, uten innkommende merknader.

Spesielt påvirkede arter og økosystemet i sin helhet

Søknadens vurdering av behov for konsekvensutredning er utarbeidet av Akvaplan-niva AS viser i sin rapport kun til at nærmeste lakseførende vassdrag er Værnes- og Os-vassdraget ca. 8,2 km fra anlegget og at området ikke inneholder noen nasjonale laksefjorder i området.

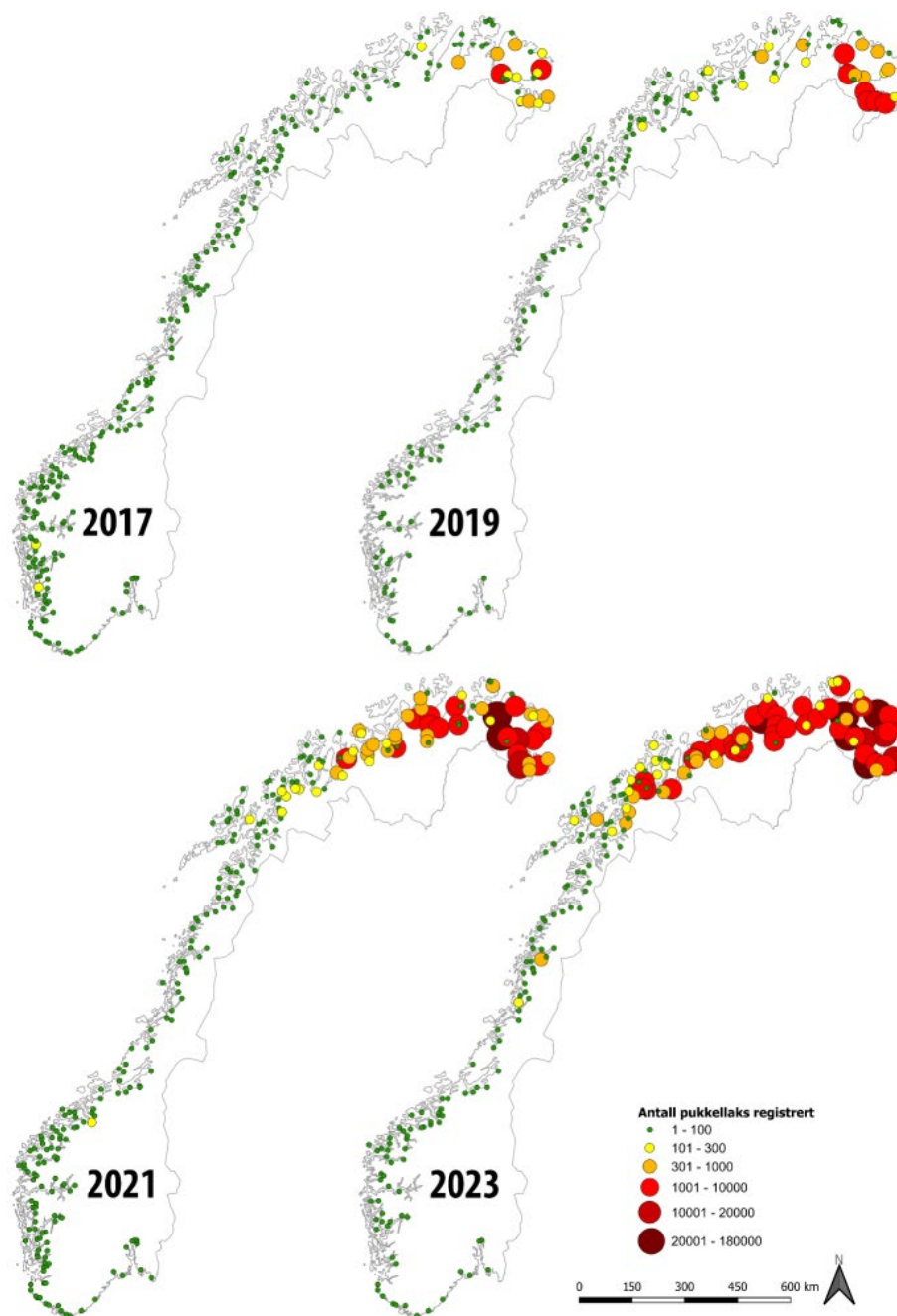
En biosikkerhetsplan vedlagt søknaden gjennomført av Havet AS (2023) viser til at lokaliteten ligger i nærheten av utløp for flere vassdrag med laksefisk, hvor risiko for overføring av for eksempel lakselus avhenger av vandringsruten til laksen. Størst risiko er det for overføring av patogener til den i større grad stedbundne arten sjøørreten, men at lokaliteten Renga S i seg selv ikke utgjør noen risiko i seg selv, men sammen med andre lokaliteter er et bidrag som i sum utgjør en belastning.

De vedlagte vurderingene av konsekvensutredninger og biosikkerhetsplan tar i liten grad hensyn til de spesielt påvirkede lakseartene i området. Bestanden av norsk villaks har blitt mer enn halvert siden 1980-tallet, hvor spesielt Vestlandet og Midt-Norge har hatt en særlig nedgang. Negativ påvirkning fra oppdrettslaks er en viktig årsak, mer spesifikt rømt oppdrettslaks og lakselus som de største truslene (figur 5, NINA, 2022). Enkelte av laksebestandene nasjonalt er vurdert som kritisk truet på grunn av påvirkning av lakselusen spesifikt. Konsekvenser av smittsomme infeksjoner fra laks i oppdrettsanlegg over til villaksen er en stor trussel, men med lite kunnskap. Lakselusen er i seg selv vurdert som en større trussel enn tidligere - og sammen med innblanding av gener fra rømt oppdrettslaks kan dette true bestander av villaks.

Figur 5 Vurdering av påvirkningsfaktorer og bestandstrusler for norske laksebestander. Bakgrunnsfargen illustrerer alvorlighetsgrad (mørk farge mest alvorlig). Fargene på punktene symboliserer god kunnskap og lav usikkerhet om utvikling (grønn), moderat kunnskap og moderat usikkerhet om utvikling (gul), og dårlig kunnskap og stor usikkerhet om utvikling (rød). Hentet fra: NINA, 2022.

I tillegg til at nåværende konsekvensutredelser ikke tar hensyn til potensielle kommende trusler for de stedege lakseartene. Den invasive arten pukkellaks (*Onchorhynchus gorboscha*) siden 2017 har hatt en økning av populasjoner langs norskekysten, med størst forekomst i området Finnmark. Det ble i sesongen 2023 ble registrert 579 794 antall fisk (figur 6), som er 2,8 ganger mer enn antallet som ble registrert i norske farvann og elver i 2021 (Berntsen og Havn, 2024). En etablering av den invasive arten er en trussel mot det biologiske mangfoldet, og spesielt de anadrome artene villaks, sjørøye og sjøørrett (Hindar mfl., 2020). Det kommende året 2025 forventes det også et innsig av et betydelig antall pukkellaks langs norskekysten.

Figur 6 Kart med totalt antall registrerte pukkellaks i norske elver i 2017, 2019, 2021 og 2023. Tallene omfatter fisk fanget i sportsfiske, fisk fanget ved rettet utfisking og fisk observert ved drivtelling og ved kameraovervåking i fisketrapper o.l. (Berntsen og Havn, 2024).

Vurderinger

Rødøy kommune gir uttalelse til søknaden i forhold til kommunens arealdel/kystsoneplan. Nordland fylkeskommune behandler og fattet endelig vedtak i saken.

Avakulturlokalitet Renga S er et allerede etablert anlegg sørvest for Renga, innenfor et areal avsatt til flerbruksområde, hvor det kan gis tillatelse til akvakultur så lenge andre interesser som fiskeri ikke blir skadelidende.

Søknaden om areal-ændring burde i være formulert som en søknad om areal-økning da den nye forankringen tar opp større areal enn det nåværende anlegget gjør, som i praksis er nok et eksempel på hvordan man bygger ned naturen «bit for bit».

Søknadens vedlagte vurderinger for konsekvensutredninger og fiskehelse tar i for liten grad vurdering av spesielt påvirkede stedege laksearter som villaksen og sjørreten, hvor påvirkningen

fra oppdrettslaksen er ansett som en av de største truslene. Da offentlige beslutninger skal bygge på arters bestandssituasjon og effekten av påvirkninger, samt at påvirkningen på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen det er eller vil bli utsatt for (naturmangfoldloven, §8 og §10, 2009) mener kommunen at det bør gjennomføres en grundig konsekvensutredning av den samlede belastningen på spesielt påvirkede laksearter av både nåværende og innvilgede akvakulturlokaliteter som også inkluderer potensielle trusler som den invasive pukkellaksen.

Konklusjon og anbefaling

Rødøy kommune har ingen innsigelser på en areal-økning av akvakulturlokalitet Renga S, men mener det må gjennomføres en grundig konsekvensutredning som i større grad tar hensyn til områdets stedeagne laksearter som inkluderer summen av belastningen av både nåværende og kommende akvakulturlokaliteter, samt fra den invasive arten pukkellaks.

Rødøy kommune, 10.01.2025

Ragnhild Aakre Seljevoll e.f.
for Harald Einar Erichsen, kommunedirektør

Steinar Stien
Kommunalsjef teknisk

Eline Helen Hansen
Fagkonsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

	<i>Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbruker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.</i>
	<i>Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.</i>
	<i>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</i>

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Utskrift av møteprotokoll

for Teknisk utvalg i møte onsdag den 22.01.2025, Rødøy rådhus.
Av 5 medlemmer var 5 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

6/2025 Nova Sea Havbruk AS - søknad om arealendring ved lokalitet Renga S i Rødøy kommune

Teknisk utvalgs behandling i møte den 22.01.2025:

Kommunedirektørens innstilling:

Rødøy kommune har ingen innsigelser på en areal-økning av akvakulturlokalitet Renga S, men mener det må gjennomføres en grundig konsekvensutredelse som i større grad tar hensyn til områdets stedegne laksearter som inkluderer summen av belastningen av både nåværende og kommende akvakulturlokaliteter, samt fra den invasive arten pukkellaks.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret 24.01.2025

Slava Korneev, spesialkonsulent